T093 ATĐ 5 (24) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q121-Nghiệp Uẩn-Luận về Hại Sinh

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 121 387

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 121

LUAÄN VEÀ HAÏI SINH (Phaàn 4)

Neáu nghieäp chöa lìa nhieãm, thì dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieãm chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn puaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà nghóa cuûa mình. Nghóa laø phaûi Ñoäc Töû Boä noùi nghieäp thuoäc naêm Boä, dò thuïc ñaõ coù ñöôïc cuõng goàm chung naêm boä. Muoán ngaên chaën yù ñoù ñeå hieån baøy veà nghieäp tuy bao goàm naêm Boä maø dò thuïc aáy chæ do tu maø ñoaïn, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Neáu nghieäp chöa lìa nhieãm, thì dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieãm chaêng? Ñaùp: Caùc nghieäp chöa lìa nhieãm, thì dò thuïc cuûa nghieäp aáy nhaát ñònh chöa lìa nhieãm. Hoaëc coù luùc dò thuùc nghieäp chöa lìa nhieãm, maø nghieäp aáy ñaõ lìa nhieãm, ñoù laø ngöôøi Döï löu ñaõ lìa nhieãm cuûa nghieäp do kieán maø ñoaïn, dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieåm. Neân bieát trong naøy, hoaëc coù luùc nghieäp lìa nhieãm ñaàu tieân, sau ñoù dò thuïc môùi lìa nhieãm; hoaëc coù luùc nghieäp vaø dò thuïc aáy cuøng luùc lìa nhieãm. Chaéc chaén khoâng coù dò thuïc ñöôïc lìa nhieãm ñaàu tieân, veà sau nghieäp aáy môùi ñöôïc lìa nhieãm. Nghóa laø luùc boán phaùp nhaãn, laøm cho caùc nghieäp baát thieän do boán Boä thaâu nhieáp ñöôïc lìa nhieãm ñaàu tieân, khoâng phaûi laø dò thuïc cuûa nghieäp. Vaû laïi, luùc lìa nhieãm cuûa coõi Duïc thì taùm ñaïo voâ giaùn tröôùc, laøm cho caùc nghieäp baát thieän do tu maø ñoaïn thuoäc taùm phaåm tröôùc ñöôïc lìa nhieäm ñaàu tieân, khoâng phaûi laø dò thuïc cuûa nghieäp. Caùc dò thuïc aáy phaûi ñeán ñaïo voâ giaùn thöù chín thì môøi ñöôïc lìa nhieãm, ñoù goïi laø nghieäp lìa nhieãm ñaàu tieân, sau ñoù dò thuïc aáy môùi ñöôïc lìa nhieãm. Neáu luùc lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, thì ñaïo voâ giaùn thöù chín laøm cho caùc

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 121 388 nghieäp baát thieän thuoäc phaåm thöù chín, taát caû thaân nghieäp-ngöõ nghieäp

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 121 389

baát baát thieän, nghieäp thieän cuûa coõi Duïc, vaø caùc dò thuïc aáy cuøng luùc lìa nhieäm. Luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì ñaïo voâ giaùn thöù chín laøm cho nghieäp cuûa Tónh löï thöù nhaát vaø dò thuïc aáy cuøng luùc lìa nhieãm. Nhö vaäy cho ñeán luùc lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì ñaïo voâ giaùn thöù chín laøm cho nghieäp cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, vaø dò thuïc aáy cuøng luùc lìa nhieãm. Nhö vaäy goïi laø nghieäp vaø dò thuïc cuøng luùc lìa nhieãm. Bôûi vì nghieäp baát thieän phi saéc, do naêm Boä thaâu nhieáp cuõng do ñaïo thuoäc chín phaåm maø ñoaïn; caùc nghieäp baát thieän thuoäc saéc, nghieäp thieän höõu laäu, taát caû dò thuïc, chæ do tu maø ñoaïn, chæ do ñaïo thuoäc phaåm Thöôïng Thöôïng maø ñoaïn. Ñoù goïi laø Tyø-baø-sa toùm löôïc ôû nôi naøy. Nhöng trong naøy döïa vaøo hai nghieäp maø soaïn luaän, ñoù laø nghieäp do kieán maø ñoaïn vaø do tu maø ñoaïn, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Neáu döïa vaøo naêm nghieäp maø soaïn luaän, thì khoâng neân noùi ñoù laø ngöôøi Döï löu ñaõ lìa nhieãm cuûa nghieäp do kieán maø ñoaïn, cho ñeán noùi roäng ra. Neân ñöa ra caùch noùi naøy: “Ñoù laø ngöôøi chöa lìa nhieãm coõi Duïc, Khoå trí ñaõ sinh maø Taäp trí chöa sinh, nghieäp do kieán khoå maø ñoaïn ñaõ lìa nhieãm, dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieãm; Taäp trí ñaõ sinh maø Dieät trí chöa sinh, nghieäp do kieán Khoå-taäp maø ñoaïn ñaõ lìa nhieãm, dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieãm; Dieät trí ñaõ sinh maø Ñaïo trí chöa sinh, nghieäp do kieán Khoå-Taäp-Dieät maø ñoaïn ñaõ lìa nhieãm, dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieãm. Ñaïo trí ñaõ sinh maø chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, nghieäp do kieán Khoå-Taâp-Dieät-Ñaïo maø ñoaïn ñaõ lìa nhieãm, dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieãm. Luùc lìa nhieãm cuûa coõi Duïc töø moät phaåm cho ñeán taùm phaåm, nghieäp thuoäc taùm phaåm aáy ñaõ lìa nhieãm, dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieãm. Luùc lìa nhieãm cuûa coõi Duïc thuoäc ñaïo voâ giaùn thöù chín, nghieäp thuoäc phaåm thöù chín aáy, taát caû thaân nghieäp-ngöõ nghieäp baát thieän, nghieäp thieän cuûa coõi Duïc, vaø caùc dò thuïc aáy cuøng luùc lìa nhieãm. Luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát cho ñeán lìa nhieãm cuûa Phi töôùng phi phi töôûng xöù thuoäc ñaïo voâ giaùn thöù chín, nghieäp thieän cuûa caùc ñòa vaø dò thuïc aáy cuøng luùc lìa nhieãm”. Nhöng maø khoâng ñöa ra caùch noùi naøy, laø bôûi vì döïa vaøo hai nghieäp maø soaïn luaän. Hoûi: Neáu nghieäp ñaõ lìa nhieãm thì dò thuïc cuûa nghieäp aáy ñaõ lìa nhieãm chaêng? Ñaùp: Dò thuïc cuûa caùc nghieäp ñaõ lìa nhieãm, thì nghieäp aáy nhaát ñònh ñaõ lìa nhieãm. Hoaëc coù nghieäp ñaõ lìa nhieãm, maø dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieãm, ñoù laø nghieäp do kieán maø ñoaïn ñaõ lìa nhieãm cuûa ngöôøi Döï löu, dò thuïc cuûa nghieäp aáy chöa lìa nhieãm. Trong naøy phaân bieät roäng ra nhö tröôùc ñaõ noùi.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 121 390

Neáu nghieäp coù quaû thì nghieäp aáy ñeàu coù dò thuïc chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ taø vaïy ñeå hieån baøy veà Chaùnh nghóa. Nghóa laø coù ngoaïi ñaïo chaáp raèng taát caû nghieäp thieän-aùc khoâng coù quaû dò thuïc. Vì ngaên chaën yù ñoù ñeå hieån naøy taát caû nghieäp ñeàu coù quaû, caùc nghieäp höõu laäu thieän vaø baát thieän ñeàu coù dò thuïc, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Nhöng trong Kinh noùi: “Quaû

coù naêm loaïi: 1. Quaû ñaúng löu. 2. Quaû dò thuïc. 3. Quaû ly heä. 4. Quaû só duïng. 5. Quaû taêng thöôïng". Quaû ñaúng löu, nghóa laø thieän sinh ra thieän, baát thieän sainh ra baát thieän, voâ kyù sinh ra voâ kyù. Quaû dò thuïc, nghóa laø nhaân cuûa caùc phaùp baát thieän-höõu laäu thieän ñaõ daãn ñeán dò thuïc, quaû thieän-aùc naøy chæ laø voâ kyù, khaùc loaïi maø chín muoài cho neân laäp thaønh teân goïi dò thuïc. Quaû ly heä, nghóa laø ñaïo voâ giaùn ñoaïn tröø caùc phieàn naõo. Ñaïo voâ giaùn naøy, duøng ñoaïn nhöõng phieàn naõo laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng, duøng ñaïo giaûi thoaùt laøm quaû ñaúng löu vaø quaû só duïng, duøng caùc ñaïo sau ñeàu hôn haún chuûng loaïi cuûa mình laøm quaû ñaúng löu. Neáu ñaïo voâ giaùn, duøng Taäp ñöôïc taùc chöùng coù theå ñoaïn caùc phieàn naõo tröôùc ñaây, thì ñaïo voâ giaùn naøy duøng ñoaïn phieàn naõo aáy, chæ laøm quaû só duïng. Ñaây laø noùi toång quaùt. Neáu noùi rieâng bieät thì khoå phaùp trí nhaãn, duøng möôøi tuøy mieân do kieán khoå maø ñoaïn thuoäc coõi Duïc kia ñeàu ñoaïn, laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng; duøng khoå phaùp trí phaåm laøm quaû ñaúng löu vaø quaû só duïng; duøng caùc ñaïo voâ laïu sau ñeàu hôn haún laøm quaû ñaúng löu. Nhö vaäy cho ñeán Ñaïo loaïi trí nhaãn, duøng möôøi boán tuøy mieân do kieán Ñaïo maø ñoaïn thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc ñeàu ñoaïn, laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng; duøng Ñaïo loaïi trí phaåm laøm quaû Ñaúng löu vaø quaû só duïng; duøng caùc ñaïo voâ laäu sau ñeàu hôn haún laøm quaû ñaúng löu. Duøng Taäp ñöôïc taùc chöùng ñoaïn caùc tuøy mieân do kieán Khoå-taäp-Dieät maø ñoaïn thuoäc ba coõi, vaø caùc tuøy mieân do kieán Ñaïo maø ñoaïn thuoäc coõi Duïc ñeàu ñoaïn; Ñoïa loaïi nhaãn naøy, duøng ñoaïn caùc tuøy mieân aáy laøm quaû só duïng. Nhöõng ngöôøi Döï löu, luùc caàu taùc chöùng ñoái vôùi quaû Nhaát lai, naêm ñaïo voâ giaùn ñaàu, duøng tuøy mieân thuoäc naêm phaåm aáy ñeàu ñoaïn, laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng; duøng naêm ñaïo giaûi thoaùt, laøm quaû ñaúng löu vaø quaû

só duïng; duøng caùc ñaïo sau ñeàu hôn haún chuûng loaïi cuûa mình laøm quaû ñaúng löu. Ñaïo voâ giaùn thöù saùu, duøng tuøy mieân thuoäc phaåm thöù saùu ñeàu ñoaïn, laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng; duøng ñaïo giaûi thoaùt thöù saùu laøm quaû ñaúng löu vaø quaû só duïng; duøng caùc ñaïo sau ñeàu hôn haún chuûng loaïi cuûa mình laøm quaû ñaúng löu. Duøng taäp ñöôïc taùc chöùng cuøng ñaïo tuøy mieân thuoäc naêm phaåm tröôùc do kieán maø ñoaïn thuoäc ba coõi, vaø do tu maø ñoaïn thuoäc coõi Duïc; ñaïo voâ giaùn thöù saùu naøy, duøng ñoaïn caùc tuøy mieân aáy laøm quaû só duïng. Nhöõng ngöôøi Nhaát lai, luùc caàu taùc chöùng ñoái vôùi quaû Baát hoaøn, ñaïo voâ giaùn khôûi leân coù theå ñoaïn boán tuøy mieân do tu maø ñoaïn thuoäc coõi Duïc. Neáu ñoaïn phaåm thöù baûy vaø thöù taùm, thì ñaïo voâ giaùn naøy duøng tuøy mieân thuoäc hai phaåm aáy ñeàu ñoaïn, laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng; duøng hai ñaïo giaûi thoaùt, laøm quaû ñaúng löu vaø quaû só duïng; duøng caùc ñaïo sau ñeàu hôn haún chuûng loaïi cuûa mình, laøm quaû ñaúng löu. Neáu ñoaïn phaåm thöù chín, thì moät ñaïo voâ giaùn duøng tuøy mieân thuoäc phaåm thöù chín ñeàu ñoaïn, laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng; duøng ñaïo giaûi thoaùt thöù chín, laøm quaû ñaúng löu vaø quaû só duïng; duøng caùc ñaïo sau ñeàu

hôn haún chuûng loaïi cuûa mình, laøm quaû ñaúng löu. Duøng Taäp ñöôïc taùc chöùng cuøng ñoaïn tuøy mieân thuoäc taùm phaåm tröôùc do kieán maø ñoaïn thuoäc ba coõi, vaø do tu maø ñoaïn thuoäc coõi Duïc; ñaïo voâ giaùn thöù chín naøy, duøng ñoaïn caùc tuøy mieân aáy laøm quaû só duïng. Nhöõng ngöôøi Baát hoaøn, luùc caàu taùc chöùng ñoái vôùi quaû Voâ hoïc, ñaïo voá giaùn khôûi leân coù theå ñoaïn saùu tuøy mieân do tu maø ñoaïn thuoäc coõi Saéc- Voâ saéc. Neáu ñoaïn nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát töø moät phaåm cho ñeán chín phaåm, thì ñaïo voâ giaùn thöù chín naøy duøng tuøy mieân thuoäc chín phaåm aáy ñeàu ñoaïn, laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng; duøng chín ñaïo giaûi thoaùt laøm quaû ñaúng löu vaø quaû só duïng; duøng caùc ñaïo sau ñeàu hôn haún chuûng loaïi cuûa mình laøm quaû ñaúng löu. Nhö vaäy cho ñeán lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, taùm ñaïo voâ giaùn tröôùc duøng tuøy mieân thuoäc taùm phaåm aáy ñeàu ñoaïn, laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng; duøng taùm ñaïo giaûi thoaùt laøm quaû ñaúng löu vaø quaû só duïng; duøng caùc ñaïo voâ laäu sau ñeàu hôn haún laøm quaû ñaúng löu. Ñònh Kim cang duï duøng tuøy mieân thuoäc phaåm thöù chín ñeàu ñoaïn, laøm quaû ly heä vaø quaû só duïng; duøng Taän trí thuoäc phaåm ñaàu laøm quaû ñaúng löu vaø quaû só duïng; duøng caùc ñaïo voâ laäu sau ñeàu hôn haún laøm quaû ñaúng löu. Duøng Taäp ñöôïc taùc chöùng cuøng ñoaïn tuøy mieân thuoäc taùm phaåm tröôùc, do kieán maø ñoaïn thuoäc ba coõi vaø do tu maø ñoaïn thuoäc taùm ñòa döôùi, cuøng vôùi tuøy mieân do tu maø ñoaïn thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù; Ñònh

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 121 392

Kim Cang duï naøy duøng ñoaïn caùc tuøy mieân aáy laøm quaû só duïng. Neáu caùc dò sinh lìa nhieãm do kieán-tu ñoaïn töø coõi duïc cho ñeán voâ sôû höõu xöù, thì caùc ñaïo voâ giaùn duøng ñoaïn caùc nhieãm aáy, caùc ñaïo giaûi thoaùt vaø caùc ñaïo sau ñeàu hôn haún chuûng loaïi cuûa mình, laøm quaû nhieàu ít nhö lyù caàn phaûi suy nghó. Quaû só duïng, neáu phaùp do ngöôøi söû duïng noù maø thaønh töïu phaùp naøy, thì noùi laø quaû só duïng cuûa phaùp aáy. Quaû taêng thöôïng, neáu phaùp do söï taêng thöôïng cuûa noù maø daáy khôûi, thì neân bieát raèng phaùp naøy laø söï taêng thöôïng cuûa noù vaø quaû taêng thöôïng, laø söï taêng thöôïng khaùc chöù khoâng phaûi laø quaû taêng thöông. Nghóa laø caùc phaùp sinh sau laø söï taêng thöôïng cuûa phaùp tröôùc, vaø quaû taêng thöôïng; caùc phaùp sinh tröôùc laø söï taêng thöôïng cuûa phaùp sau, chöù khoâng phaûi laø quaû taêng thöôïng. Caùc phaùp vò lai laø söï taêng thöôïng cuûa phaùp quaù khöù-hieän taïi, vaø quaû taêng thöôïng; caùc phaùp quaù khöù-hieän taïi laø söï taêng thöôïng cuûa phaùp vò laïi, chöù khoâng phaûi laø quaû taêng thöôïng; phaùp vò lai-hieän taïi laø söï taêng thöôïng cuûa phaùp quaù khöù vaø quaû taêng thöôïng; caùc phaùp quaù khöù laø söï taêng thöôïng cuûa phaùp vò lai, hieän taïi chöù khoâng phaûi laø quaû taêng thöôïng. Hoûi: Quaû só duïng vaø quaû taêng thöôïng sai bieät theá naøo? Ñaùp: Nhöõng vieäc ñaõ laøm, ñoái vôùi ngöôøi chuû ñoäng laøm ra laø quaû só duïng vaø quaû taêng thöôïng, ñoái vôùi ngöôøi chuû ñoäng nhaän laáy chæ laø quaû taêng thöôïng. Nhö caùc vieäc ñaõ laøm thuoäc veà ñoàng aùng..., ñoái vôùi ngöôøi noâng daân ñeàu laø quaû só duïng vaø quaû taêng thöôïng, ñoái vôùi ngöôøi tieáp nhaän söû duïng chæ laø quaû

taêng thöôïng. Löïc cuûa só duïng khôûi leân goïi laø quaû só duïng, löïc cuûa taêng thöôïng khôûi leân goïi laø quaû taêng thöôïng. Löïc cuûa taêng thöôïng roäng raõi cho neân khoâng chöôùng ngaïi, löïc cuûa só duïng nhoû heïp cho neân coù theå daãn ñeán chöùng ñaéc. Ñoù goïi laø söï sai bieät giöõa hai quaû. Caùc Sö phöông Taây noùi quaû coù chín loaïi, ñoù laø ñoái vôùi naêm loaïi tröôùc theâm vaøo boán loaïi: 1. Quaû an laäp. 2. Quaû gia haïnh. 3. Quaû hoøa hôïp. 4. Quaû tu taäp. Quaû an laäp, nghóa laø döïa vaøo taàng Phong luaân an laäp taàng Thuûy luaân, laïi döïa vaøo taàng Thuûy luaân an laäp taàng Kim luaân, laïi döïa vaøo taàng Kim luaân an laäp maët ñaát, laïi döïa vaøo maët ñaát an laäp taát caû caùc loaïi höõu tình-phi tình. Trong naøy, nhöõng phaùp sau laø quaû cuûa nhöõng phaùp tröôùc,

quaû an laäp khaùc töông töï nhö vaäy neân bieát. Quaû gia haïnh, nghóa laø quaùn Baát tònh, hoaëc laø Trì töùc nieäm laøm gia haïnh, cho neân daàn daàn daãn daét sinh khôûi Taän trí-Voâ sinh trí, quaû gia haïnh khaùc töông töï nhö vaäy neân bieát. Quaû hoøa hôïp, nghóa laø nhaõn vaø saéc hoøa hôïp sinh ra nhaõn thöùc, cho ñeán yù vaø phaùp hoøa hôïp sinh ra yù thöùc, quaû hoøa hôïp khaùc töông töï nhö vaäy neân bieát. Quaû tu taäp, nghóa laø do ñaïo cuûa coõi Saéc khôûi leân hoùa hieän ôû coõi Duïc, vaø lôøi noùi cuûa coõi Duïc. Hoùa hieän vaø lôøi noùi naøy laø quaû tu taäp. Quaû tu taäp khaùc vuõng vaäy. Caùc Luaän Sö cuûa nghieäp Ca-thaáp-di-la noùi: “Trong naøy, boán loaïi sau töùc laø naêm loaïi tröôùc thaâu nhieáp, bôûi vì ñoù chính laø quaû só duïng vaø quaû taêng thöôïng”. Neân bieát raèng theá tuïc ñoái trò ñaïo nghieäp, ñeàu do naêm quaû cho neân goïi laø coù quaû; ñaïo nghieäp gia haïnh-giaûi thoaùt-thaéng tieán aáy vaø nghieäp baát thieän-thieän höõu laäu khaùc, do boán quaû cho neân goïi laø coù quaû, tröø ra quaû ly heä. Neáu caùc voâ laäu ñoái trò ñaïo nghieäp, thì cuûng do boán quaû cho neân goïi laø coù quaû, tröø ra quaû dò thuïc; taïo nghieäp gia haïnh-giaûi thoaùt- thaéng tieán aáy, vaø nghieäp voâ kyù, do ba quaû cho neân goïi laø coù quaû, tröø ra quaû ly heä vaø quaû dò thuïc. Ñoù goïi laø Tyø-baø-sa toùm löôïc ôû nôi naøy. Hoûi: Neáu nghieäp coù quaû thì nghieäp aáy ñeàu coù dò thuïc chaêng? Ñaùp: Caùc nghieäp coù dò thuïc thì nghieäp aáy ñeàu coù quaû. Neân bieát nghieäp naøy, hoaëc laø do naêm quaû, hoaëc laø do boán quaû, cho neân goïi laø coù quaû. Hoaëc coù nghieäp coù quaû, maø nghieäp aáy khoâng coù dò thuïc, ñoù laø nghieäp voâ kyù, nghieäp voâ laäu. neân bieát nghieäp naøy hoaëc laø do boán quaû, hoaëc laø do ba quaû, cho neân goïi laø coù quaû, nhöng khoâng coù dò thuïc bôûi vì khoâng kieân coá vöõng chaéc, khoâng coù aùi töôùi thaám. Hoûi: Neáu nghieäp khoâng coù quaû thì nghieäp aáy cuõng khoâng coù dò thuïc chaêng? Ñaùp: Khoâng coù nghieäp naøo khoâng coù quaû, nghóa laø taát caû nghieäp, hoaëc do naêm quaû, hoaëc do boán quaû, hoaëc do ba quaû, cho neân noùi laø coù quaû. Tröôùc laø coù nghieäp maø khoâng coù dò thuïc, ñoù laø nghieäp voâ kyù, nghieäp voâ laäu. nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Neáu taát caû nghieäp ñeàu coù quaû, thì Ñöùc Phaät ñaõ noùi tuïng neân thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Nhö ñoùa hoa tuy laø ñaùng yeâu, coù saéc maø khoâng coù höông thôm Nhö vaäy coù lôøi noùi tuyeät vôøi; khoâng coù quaû-khoâng coù vieäc laøm”. Ñaùp: Döïa vaøo ngöôøi noùi phaùp maø

Ñöùc Phaät noùi baøi tuïng naøy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 121 394

Nghóa laø luùc noùi phaùp, ngöôøi laéng nghe phaùp aáy khoâng töï mình tin nhaän, vaâng lôøi thöïc haønh nhö giaùo phaùp, goïi laø khoâng coù quaû. Hoaëc laø ngöôøi noùi phaùp tuy laø kheùo noùi, maø khoâng töï mình thöïc haønh, cho neân noùi laø khoâng coù quaû. Hoaëc laø tröôùc ñoù coù nhöõng lôøi höùa giuùp vaät duïng cho ngöôøi khaùc, sau ñoù khoâng töï mình giuùp cho hoï, cho neân noùi laø khoâng coù quaû. Hoûi: Kinh khaùc ñaõ noùi laïi laøm sao thoâng hieåu? Nhö noùi: "Coù thaân maïng maø öa nguû nghæ, troáng roãng khoâng quaû-khoâng yù nghóa, Voâ vò-khoâng lôïi ích toát ñeïp, cuõng khoâng coù gì ñöôïc sinh ra". Ñaùp: coù thôøi gian thöùc tænh thì coù theå ñeán ñöôïc coâng ñöùc toát ñeïp, öa nguû nghæ cho neân thôøi gian troâi qua troáng roãng, Ñöùc Theá Toân döïa vaøo ñieàu aáy maø noùi baøi tuïng nhö vaäy. Hoûi: Neáu öa nguû nghæ thì troáng roãng khoâng coù quaû, kinh khaùc ñaõ noùi laïi thoâng hieåu theá naøo? nhö noùi: "Thaø raèng nguû nghæ chöù ñöøng tìm kieám rình raäp gì khaùc". Ñaùp: Coù ngöôøi luùc tænh nguû khôûi leân söï tìm kieám rình raäp xaáu xa, tranh chaáp laøm naõo loaïn voâ löôïng höõu tình, Ñöùc Phaät vì khuyeân nhuû hoï cho neân noùi nhö vaäy. Bôûi vì nghóa naøy cho neân Kinh coù yù rieâng, khoâng phaûi laø noùi caùc nghieäp ñeàu khoâng coù quaû. Hoûi: Neáu nghieäp baát thieän thì nghieäp aáy ñeàu ñieân ñaûo chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu: 1. Coù nghieäp baát thieän maø nghieäp aáy khoâng phaûi laø ñieân ñaûo, nghóa laø nhö coù moät ngöôøi nhaän thöùc roõ laø coù nhaân quaû, khôûi leân caùch nhìn nhö vaäy, ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Coù nghieäp-coù nghieäp quaû dò thuïc. Nhöng maø laøm haønh aùc cuûa thaân-ngöõ vaø yù. Hoûi: Vì nhaân duyeân gì maø ngöôøi aáy laøm haønh aùc? Ñaùp: Bôûi vì ba nhaân duyeân: - Bôûi vì thôøi gian. - Bôûi vì nôi choán. - Bôûi vì Boå-ñaëc-giaø-la. Bôûi vì thôøi gian, nghóa laø luùc naêm Tröôïc taêng leân, caùc loaøi höõu tình ruùt giaûm uy ñöùc, öa taïo ra caùc ñieàu aùc, ôû taïi thôøi gian aáy cho neân cuõng laøm haønh aùc. Bôûi vì nôi choán, nghóa laø caùc loaøi höõu tình sinh trong choán bieân ñòa haï tieän, taùnh cuûa hoï ngu daàn thoâ loã, taïo ra nhieàu nghieäp aùc, sinh vaøo nôi aáy cho neân cuõng laøm haønh aùc. Bôûi vì Boå-ñaëc-giaø-la, nghóa laø coù moät loaïi ngöôøi mang laáy chuùng ñoàng phaàn cuûa haønh aùc, taùnh cuûa hoï thoï baïo, taïo ra nhieàu nghieäp aùc, nhö haïng gieát moå traâu deâ…., gaàn guõi vôùi hoï

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 121 395

cho neân cuõng laøm haønh aùc. Neân bieát nghieäp naøy bôûi vì töï taùnh cho neân goïi laø baát thieän, laø thuoäc veà haønh aùc cuûa thaân-ngöõ-yù; bôûi vì sôû y cho neân goïi laø khoâng phaûi ñieân ñaûo, laø coù daáy leân caùch nhìn, khoâng ngu muoäi nhaân quaû, cuøng daáy khôûi trong thaân chaùnh kieán, nhö trong ñoà ñöïng quyù baùu chöùa caùc vaät dô baån. 2. Coù nghieäp ñieân ñaûo maø nghieäp aáy khoâng phaûi laø baát thieän, nghóa laø nhö coù moät ngöôøi nhìn nhaän khoâng coù nhaân quaû, khôûi leân caùch nhìn nhö vaäy, ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Khoâng coù nghieäp-khoâng coù nghieäp quaû dò thuïc. Nhöng maø laøm haønh dieäu cuûa

thaân-ngöõ-yù. Hoûi: Vì nhaân duyeân gì maø ngöôøi aáy laøm haønh dieäu? Ñaùp: Bôûi vì ba nhaân duyeân: - Bôûi vì thôøi gian. - Bôûi vì nôi choán. - Bôûi vì Boå-ñaëc-giaø-la. Bôûi vì thôøi gian, ñoù laø luùc naêm Tröôïc khoâng taêng leân, caùc loaøi höõu tình coù uy ñöùc to lôùn, thích tu caùc ñieàu thieän, ôû taïi thôøi gian aáy cho neân tuy khoâng thích laøm, maø cuõng laøm haønh dieäu. Bôûi vì nôi choán, ñoù laø caùc loaøi höõu tình sinh ôû trung taâm ñaát nöôùc, taùnh tình thoâng minh-yù chí haøi hoøa, tu nhieàu nghieäp thieän, sinh vaøo nôi aáy cho neân tuy khoâng thích laøm, maø cuõng laøm haønh dieäu. Bôûi vì Boå-ñaëc-giaø-la, ñoù laø coù moät loaïi ngöôøi coù ñöôïc chuùng ñoàng phaàn cuûa haønh dieäu, taùnh tình hoøa nhaõ, tu nhieàu nghieäp thieän, nhö truù trong luaät nghi, gaàn guõi vôùi hoï cho neân tuy khoâng thích laøm, maø cuõng laøm haønh dieäu. Neân bieát nghieäp naøy bôûi vì sôû y cho neân goïi laø ñieân ñaûo, laø khoâng daáy leân caùch nhìn, ngu muoäi ñoái vôùi nhaân quaû, cuøng daáy khôûi töø trong thaân taø kieán; bôûi vì töï taùnh cho neân goïi laø khoâng phaûi baát thieän, laø thuoäc veà haønh dieäu cuûa thaân-ngöõ-yù, nhö trong ñoà ñöïng dô baån chöùa caùc vaät chaâu baùu. 3. Coù nghieäp cuõng baát thieän maø cuõng ñieân ñaûo, nghóa laø nhö coù moät ngöôøi nhìn nhaän khoâng coù nhaân quaû, khôûi leân caùch nhìn nhö vaäy, ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Khoâng coù nghieäp-khoâng coù nghieäp quaû dò thuïc. Laïi coøn laøm haønh aùc cuûa thaân-ngöõ caø yù. Hoûi: Vì nhaân duyeân gì maø ngöôøi aáy laøm haønh aùc? Ñaùp? Bôûi vì ba nhaân duyeân, nhö tröôùc ñaõ noùi. Neân bieát ngöôøi naøy bôûi vì töï taùnh cho neân goïi laø baát thieän, bôûi vì thuoäc veà haønh aùc cuûa thaân-ngöõ-yù; bôûi vì sôû y cho neân laïi goïi laø ñieân ñaûo, laø khoâng daáy leân caùch nhìn, ngu muoäi ñoái vôùi nhaân quaû, cuøng daáy khôûi töø trong thaân taø kieán, nhö trong ñoà ñöïng dô baån chöùa caùc vaät dô baån. 4. Coù nghieäp khoâng phaûi laø baát thieän cuõng khoâng phaûi laø ñieân

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 121 396

ñaûo, nghóa laø nhö coù moät ngöôøi nhaän thöùc roõ laø coù nhaân quaû, khôûi leân caùch nhìn nhö vaäy, ñöa ra caùch noùi nhö caäy: Coù nghieäp-coù nghieäp quaû dò thuïc. Laïi coøn laøm haønh dieäu cuûa thaân-ngöõ-yù. Hoûi: Vì nhaân duyeân gì maø ngöôøi aáy laøm haønh dieäu? Ñaùp: Bôûi vì ba nhaân duyeân, nhö tröôùc ñaõ noùi. Neân bieát nghieäp naøy bôûi vì töï taùnh cho neân goïi laø khoâng phaûi baát thieän, bôûi vì thuoäc veà haønh dieäu cuûa thaân-ngöõ-yù; bôûi vì sôû y cho neân goïi laø khoâng phaûi ñieân ñaûo, laø coù daáy leân caùch nhìn, khoâng ngu muoäi nhaân quaû, cuøng daáy khôûi töø trong thaân Chaùnh kieán, nhö trong ñoà ñöïng quyù baùu chöùa caùc vaät chaâu baùu. Hoûi: Neáu nghieäp laø thieän thì nghieäp aáy khoâng ñieân ñaûo chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, ñoù laø caâu thöù hai cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù nhaát ôû phaàn naøy, caâu thöù nhaát cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù hai ôû phaàn naøy, caâu thöù tö cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù ba ôû phaàn naøy, caâu thöù ba cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù tö ôû phaàn naøy. Roäng ra nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi nöõa, ôû ñaây coù caùch giaûi thích khaùc. Hoûi: Neáu nghieäp baát thieän thì nghieäp aáy ñeàu ñieân ñaûo chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. 1. Coù nghieäp baát thieän

maø nghieäp aáy khoâng phaûi laø ñieân ñaûo, nghóa laø nhö coù moät ngöôøi ñoái vôùi caùi thaáy coù-töôûng laø khoâng thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng: OÂng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy hoaëc laø vì mình, hoaëc laø vì ngöôøi khaùc, hoaëc laø vì danh lôïi, ñaõ che giaáu yù töôùng naøy-nhaän thöùc naøy-caùch nhìn naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng: Toâi thaáy, neân bieát nghieäp naøy do löïc cuûa töôûng cho neân goïi laø baát thieän, bôûi vì che giaáu yù töôûng maø noùi; do söï vieäc ñaõ noùi cho neân goïi laø khoâng phaûi ñieân ñaûo, bôûi vì ñoái vôùi caùi thaáy noùi laø thaáy. 2. Coù nghieäp ñieân ñaûo maø nghieäp aáy khoâng phaûi laø baát thieän, nghóa laø nhö coù moät ngöôøi ñoái vôùi caùi thaáy coù-töôûng laø khoâng thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng: OÂng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy khoâng vì mình, khoâng vì ngöôøi khaùc, khoâng vì danh lôïi, khoâng che giaáu yù töôûng naøy- nhaän thöùc naøy-caùch nhìn naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng: Khoâng thaáy. Neân bieát nghieäp naøy do söï vieäc ñaõ noùi cho neân goïi laø ñieân ñaûo, bôûi vì ñoái vôùi caùi thaáy maø noùi laø khoâng thaáy; do löïc cuûa töôûng cho neân goïi laø khoâng phaûi baát thieän, bôûi vì khoâng che giaáu yù töôûng maø noùi. 3. Coù nghieäp cuõng baát thieän maø cuõng ñieân ñaûo, nghóa laø nhö coù moät ngöôøi ñoái vôùi caùi thaáy coù-töôûng laø thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng: OÂng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy hoaëc laø vì mình, hoaëc laø vì ngöôøi khaùc, hoaëc laø vì danh lôïi, ñaõ che daáu yù töôûng naøy-nhaän thöùc naøy-caùch nhìn naøy- ham muoán naøy, traû lôøi raèng: Khoâng thaáy. Neân bieát nghieäp naøy do löïc

cuûa töôûng cho neân goïi laø baát thieän, bôûi vì che giaáu yù töôùng maø noùi; do söï vieäc ñaõ noùi cho neân laïi goïi laø ñieân ñaûo, bôûi vì ñoái vôùi caùi thaáy maø noùi laø khoâng thaáy. 4. Coù nghieäp khoâng phaûi laø baát thieän, cuõng khoâng phaûi laø ñieân ñaûo, nghóa laø nhö coù moät ngöôøi ñoái vôùi caùi thaáy coù-töôûng laø thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng: OÂng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy khoâng vì mình, khoâng vì ngöôøi khaùc, khoâng vì danh lôïi, khoâng che giaáu yù töôûng naøy-nhaän thöùc naøy-caùch nhìn naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng: Toâi thaáy. Neân bieát raèng nghieäp naøy do löïc cuûa töôûng cho neân goïi laø khoâng phaûi bieát thieän, bôûi vì khoâng che giaáu yù töôûng maø noùi; do söï vieäc ñaõ noùi cho neân goïi laø khoâng phaûi ñieân ñaûo, bôûi vì ñoái vôùi caùi thaáy noùi laø thaáy. Nhö ñoái vôùi caùi thaáy-nghe-hieåu-bieát ñeàu laøm thaønh boán caâu, nhö vaäy ñoái vôùi söï khoâng thaáy-nghe-hieåu-bieát cuõng ñeàu laøm thaønh boán caâu. Nhö duøng baát thieän ñoái vôùi ñieân ñaûo laøm thaønh taùm phaàn-boán caâu, nhö vaäy duøng thieän ñoái vôùi khoâng ñieân ñaûo neân bieát cuõng nhö theá. Vaäy thì toång coâïng thaønh möôøi saùu phaàn-boán caâu, vaø hai phaàn-boán caâu tröôùc ñaây laøm thaønh möôøi taùm phaàn-boán caâu. Laïi toång quaùt duøng chín phaàn nhoû-boán caâu thuoäc baát thieän, vaø chín phaàn nhoû-boán caâu thuoäc veà thieän, ñeàu laøm thaønh moät phaàn lôùn-boán caâu, cho neân toång quaùt vaø rieâng coù hai möôi phaàn-boán caâu. Trong naøy, nhaõn thöùc ñaõ tieáp nhaän goïi laø thaáy, nhó thöùc ñaõ tieáp nhaän goïi laø nghe, ba thöùc ñaõ tieáp nhaän goïi laø hieåu (giaùc-caûm giaùc nhaän bieát), yù thöùc ñaõ tieáp nhaän goïi laø bieát. Noùi

ñeán boán caûnh cho neân thaáy- nghe-hieåu-bieát, laø caên chöù khoâng phaûi laø thöùc. Nhöng neâu ra thöùc laø hieån baøy caùc caên nhö nhaõn… caàn phaûi do thöùc giuùp ñôõ môùi coù theå choïn laáy caûnh, bôûi vì Ñoàng phaàn cuûa caên luoân luoân coù taùc duïng chöù khoâng phaûi laø Bæ ñoàng phaàn. Hoûi: Taïi sao ba thöùc nhö nhaõn… ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi, maø ba thöùc tyû-thieät-thaân ñaõ tieáp nhaän, hôïp laïi thieát laäp moät loaïi goïi laø hieåu (giaùc)? Ñaùp: Toân giaû Theá Höõu noùi raèng: “Sôû duyeân cuûa ba thöùc ñeàu chæ laø voâ kyù, caûnh voâ kyù cho neân caên thieát laäp teân goïi laø hieåu (giaùc). Vaû laïi, bôûi vì ba caên chæ choïn laáy caûnh, cuøng vôùi caûnh hôïp laïi cho neân thieáp laäp teân goïi laø hieåu (giaùc).” Ñaïi ñöùc noùi raèng: “Chæ rieâng caûnh giôùi cuûa ba caên naøy chaäm chaïp moâng muoäi gioáng nhö xaùc cheát, cho neân luùc thöùc phaùt khôûi noùi teân goïi laø giaùc”. Coù Sö khaùc noùi: Hai thöùc nhaõn-nhó döïa vaøo caûnh giôùi cuûa mình

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 121 398

duyeân vôùi caûnh giôùi cuûa mình vaø nôi khaùc, yù thöùc döïa vaøo caûnh giôùi cuûa mình-nôi khaùc, duyeân vôùi caûnh giôùi cuûa mình-nôi khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi; ba thöùc nhö tyû… chæ döïa vaøo caûnh giôùi cuûa mình, chæ duyeân vôùi caûnh giôùi cuûa mình, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Nhö caûnh giôùi cuûa mình-caûnh giôùi khaùc, noùi veà Ñoàng phaàn-khoâng Ñoàng phaàn cuõng nhö vaäy. Coù Sö khaùc noùi: Hai thöùc nhaõn-nhó döïa vaøo Ñoàng phaàn, duyeân vôùi Ñoàng phaàn-khoâng Ñoàng phaàn, yù thöùc döïa vaøo Ñoàng phaàn-khoâng Ñoàng phaàn, duyeân vôùi Ñoàng phaàn-khoâng ñoàng phaàn, cho neân ba thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi; ba loaïi nhö tyû… chæ döïa vaøo Ñoàng phaàn, chæ duyeân vôùi Ñoàng phaàn, cho neân ba loaïi aáy hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Ñaây laø noùi veà Ñoàng phaàn cuûa Giôùi (phaïm vi-caûnh giôùi). Coù ngöôøi noùi: Hai thöùc nhaõn-nhó döïa vaøo voâ kyù duyeân vôùi ba loaïi, yù thöùc döïa vaøo ba loaïi duyeân vôùi ba loaïi, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi; ba thöùc nhö tyû… chæ döïa vaøo voâ kyù, chæ duyeân vôùi voâ kyù, cho neân ba thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Coù ngöôøi noùi: Hai thöùc nhaõn-nhó döïa vaøo gaàn-duyeân vôùi gaàn xa, yù thöùc döïa vaøo gaàn xa-duyeân vôùi gaàn xa, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi; ba thöùc nhö tyû… döïa vaøo gaàn-duyeân vôùi gaàn, cho neân ba thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Caûnh cuûa ba caên naøy khoâng taùch rôøi maø toàn taïi, môùi coù theå phaùt ra thöùc, cho neân goïi laø gaàn. Coù ngöôøi noùi: Hai thöùc nhaõn-nhó hoaëc laø sôû y lôùn maø sôû duyeân nhoû, hoaëc laø sôû duyeân lôùn maø sôû y nhoû, hoaëc laø sôû y vaø sôû duyeân baèng nhau. Nhaõn thöùc, sôû y lôùn maø sôû duyeân nhoû, nhö thaáy ñaàu sôïi loâng…; sôû duyeân lôùn maø sôû y nhoû, nhö thaáy röøng nuùi…, sôû y vaø sôû duyeân baèng nhau, nhö thaáy quaû Boà-ñaøo… nhö vaäy, nhó thöùc nhö möùc ñoä neân bieát. YÙ thöùc thì sôû y tuy khoâng theå noùi möùc ñoä lôùn nhoû cuûa noù, maø caûnh sôû duyeân thì hoaëc nhoû-hoaëc lôùn, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi. Ba thöùc nhö

tyû… thì sôû y vaø sôû duyeân lôùn nhoû coù möùc ñoä nhö nhau, cho neân ba thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Tuøy theo bao nhieâu cöïc vi cuûa caên sôû y, luùc keát hôïp vôùi cöïc vi cuûa caûnh baáy nhieâu, môùi coù theå phaùt sinh caùc thöùc nhö tyû… Coù ngöôøi noùi: Ba thöùc nhö nhaõn… duyeân vôùi nghieäp-phi nghieäp, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän thieát laäp moät loaïi; ba thöùc nhö tyû… chæ duyeân vôùi phi nghieäp, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Coù ngöôøi noùi: Ba thöùc nhö nhaõn…, duyeân vôùi trì giôùi-phaïm giôùi vaø

duyeân vôùi phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi; ba thöùc nhö tyû… chæ duyeân vôùi phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi, Coù Sö khaùc noùi: ba thöùc nhö nhaõn…, duyeân chung vôùi luaät nghi- khoâng luaät nghi vaø phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi moät loaïi; ba thöùc nhö tyû… chæ duyeân vôùi phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Coù Sö khaùc noùi: Ba thöùc nhö nhaõn…, duyeân chung vôùi luaät nghi- khoâng luaät nghi vaø phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi; ba thöùc nhö tyû… chæ duyeân vôùi phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Coù ngöôøi noùi: Ba thöùc nhö nhaõn… duyeân chung vôùi Bieåu vaø phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi; ba thöùc nhö tyû… chæ duyeân vôùi phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Coù ngöôøi noùi: Ba töùc nhö nhaõn… duyeân chung vôùi nhieãm-khoâng nhieãm, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi; ba thöùc nhö tyû.. chæ duyeân vôùi phaùp khoâng nhieãm, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Coù ngöôøi noùi: Ba thöùc nhö nhaõn…, duyeân chung vôùi haønh dieäu, haønh aùc vaø duyeân vôùi phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän ñeàu thieát laäp moät loaïi; ba thöùc nhö tyû… chæ duyeân vôùi phaùp khaùc, cho neân thöùc aáy ñaõ tieáp nhaän hôïp laïi thieát laäp moät loaïi. Do thaáy-nghe-hieåu-bieát ñaõ noùi nhö vaäy, tuøy theo thöùc döïa vaøo maø duyeân coù rieâng-coù chung. Hoûi: Neáu thaønh töïu nghieäp baát thieän, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc chaêng? Ñaùp: thaønh töïu caùc nghieäp baát thieän, luùc aáy chaéc chaén thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, nghóa laø sinh ôû coõi Duïc, neáu ñoaïn caên thieän thì luùc aáy chaéc chaén thaønh töïu nghieäp baát thieän, vaø moät nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, ñoù laø nghieäp nhieãm oâ. Khoâng ñoaïn caên thieän vaø chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc, cuõng nhö vaäy. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp baát thieän, vaø hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø thieän nhieãm oâ; moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø nhieãm oâ. Hoaëc coù luùc thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc maø khoâng phaûi laø nghieäp baát thieän, nghóa laø sinh ôû coõi Duïc ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, hoaëc laø sinh ôû coõi Saéc. Nghóa laø sinh ôû coõi Duïc ñaõ lìa nhieãm cuûa

coõi Duïc, hoaëc laø sinh ôû coõi Saéc. Nghóa laø sinh ôû coõi Duïc ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, neáu chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø thieän-nhieãm oâ vaø voâ phuù voâ kyù; moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø nhieãm oâ. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø thieän-nhieãm oâ vaø voâ phuù kyù; hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø thieän-nhieãm oâ. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø thieän vaø voâ phuù voâ kyù; hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø thieän vaø nhieãm oâ. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø thieân vaø voâ kyù; moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø thieän. Neáu sinh ôû coõi Saéc, nghóa laø neáu chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø thieän- nhieãm oâ vaø voâ phuù voâ kyù; moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø nhieãm oâ. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø thieän-nhieãm oâ vaø voâ phuù voâ kyù; hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø thieän vaø nhieãm oâ. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø thieän vaø voâ phuù voâ kyù; hai nghieäp heä thuoäc coõi voâ saéc, ñoù laø thieän vaø nhieãm oâ. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø thieän vaø voâ phuù voâ kyù; moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø thieän. Hoûi: Neáu thaønh töïu nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc chaêng? Ñaùp: Thaønh töïu caùc nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, luùc aáy chaéc chaén thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc. Coù luùc thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, maø khoâng phaûi laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, ñoù laø Boå-ñaëc-giaø-la ñoaïn caên thieän, neáu sinh ñeán coõi Saéc. Nghóa laø neáu thaønh töïu nghieäp thieän cuûa coõi Duïc, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa Duïc, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc,

chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, vaø thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, vaø thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñoaïn caên thieän, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc. Neáu sinh ñeán coõi Saéc chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Ñôøi tröôùc ñoaïn caên thieän, ñôøi naøy sinh ôû coõi Saéc, ñeàu khoâng thaønh töïu nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì ñaõ ñoaïn caên thieän, ñaõ rôøi boû caên thieän aáy. Hoûi: Neáu thaønh töïu nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc thaønh töïu nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, maø khoâng phaûi laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc khoâng ñoaïn caên thieän, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc. 2. Coù luùc thaønh töïu nghieäp thieän heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, maø khoâng phaûi laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, ñoù laø sinh ñeán coõi Saéc, ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc. 3. Coù luùc thaønh töïu nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, cuõng laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø thaønh töïu nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, cuõng khoâng phaûi laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, ñoù laø Boå-ñaëc-giaø-la caên thieän. Hoûi: Neáu thaønh töïu nghieäp heä thuoäc Coõi duïc, thì luùc aáy tröôùc nghieäp heä thuoäc coõi Saéc chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Duïc chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Nghóa laø sinh ôû coõi Duïc, neáu ñoaïn caên thieän thì luùc aáy thaønh töïu ha nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, moät nghieäp heä thuoäc

coõi Saéc; neáu khoâng ñoaïn caên thieän, maø chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieân cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, hai ng- hieäp heä thuoäc coõi Saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùa aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, hai nghieäp heä

thuoäc coõi Saéc. Neáu sinh ñeán coõi Saéc chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc chaêng? Ñaùp: Thaønh töïu caùc nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, nghóa laø sinh ôû coõi Duïc, neáu ñoaïn caên thieän thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp thuoäc coõi Duïc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu khoâng ñoaïn caên thieän, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu sinh ñeán coõi Saéc, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Coù luùc thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, maø khoâng phaûi laø nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, ñoù laø Boå-ñaëc-giaø-la sinh ñeán coõi voâ saéc. Nghóa laø sinh ñeán coõi aáy, neáu chöa lìa nhieãm cuûa coõi aáy, khôûi leân taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu

khoâng khôûi leân taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, khôûi leân taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu khoâng khôi leân taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñeàu khoâng thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì ñaõ rôøi boû coõi aáy. Hoûi: Neáu thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp khoâng heä thuoäc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, maø khoâng phaûi laø nghieäp khoâng heä thuoäc, ñoù laø caùc dò sinh ôû coõi Duïc-Saéc. 2. Coù luùc thaønh töïu nghieäp khoâng heä thuoäc, maø khoâng phaûi laø ng- hieäp heä thuoäc coõi Duïc, ñoù laø caùc Thaùnh giaø sinh ñeán coõi Voâ saéc. 3. Coù luùc thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, cuõng laø nghieäp khoâng heä thuoäc, ñoù laø caùc Thaùnh giaû sinh ôû coõi Duïc-Saéc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, cuõng khoâng phaûi laø nghieäp khoâng heä thuoäc, ñoù laø caùc dò sinh sinh ñeán coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu thanh tònh nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, thì luùc aáy

thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc chaêng? Ñaùp: Thaønh töïu caùc nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, thì luùc aáy chaéc chaùnh thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Nghóa laø sinh ôû coõi Duïc, neáu chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp coõi saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu sinh vaøo coõi Saéc, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä

thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu haïi nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Coù luùc thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, maø khoâng phaûi laø nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø caùc höõu tình sinh ñeán coõi Voâ saéc. Nghóa laø sinh ñeán coõi aáy, neáu chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, khôûi leân taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu khoâng khôûi leân taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, khôûi leân taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu khoâng khôûi leân taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp khoâng heä thuoäc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, maø khoâng phaûi laø nghieäp khoâng heä thuoäc, ñoù laø caùc dò sinh sinh ôû coõi Duïc-Saéc. 2. Coù luùc thaønh töïu nghieäp khoâng heä thuoäc, maø khoâng phaûi laø nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø caùc Thaùnh giaû sinh ñeán coõi Voâ saéc. 3. Coù luùc thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, cuõng laø nghieäp khoâng heä thuoäc, ñoù laø caùc Thaùnh giaû sinh ôû coõi Duïc-Saéc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, cuõng khoâng phaûi laø nghieäp khoâng heä thuoäc, ñoù laø caùc dò sinh sinh ñeán coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, thì luùc aáy

thaønh töïu nghieäp khoâng heä thuoäc chaêng? Ñaùp: Thaønh töïu caùc nghieäp khoâng heä thuoäc, thì luùc aáy chaéc chaén thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Nghóa laø caùc Thaùnh giaû sinh ôû coõi Duïc-Saéc, neáu chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp Voâ hoïc khoâng heä thuoäc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu caùc Thaùnh giaû sinh ñeán coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, khôûi taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, ba nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu khoâng khôûi taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, hai nghieäp heä thuoäc

coõi Voâ saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, khôûi dò thuïc sinh thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp Voâ hoïc khoâng heä thuoäc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu khoâng khôûi taâm dò thuïc, thì luùc aáy thaønh töïu nghieäp Voâ hoïc khoâng heä thuoäc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Coù luùc thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc maø khoâng phaûi laø nghieäp khoâng heä thuoäc, ñoù laø caùc dò sinh neáu sinh ôû coõi Duïc-Saéc, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu ñaõ ñaït ñeán ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Neáu caùc dò sinh sinh ñeán coõi Voâ saéc, neáu khôûi taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc; neáu khoâng khôûi taâm dò thuïc sinh, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu nghieäp heä thuoäc coõi Duïc-coõi Daéc-coõi Voâ saéc vaø nghieäp khoâng heä thuoäc, thì luùc aáy maïng chung sinh vaøo nôi naøo? Ñaùp: Hoaëc laø coõi Duïc, hoaëc laø coõi Saéc, hoaëc laø coõi Voâ saéc, hoaëc laø khoâng coù nôi sinh. Nghóa laø caùc Thaùnh giaû, neáu sinh ôû coõi Duïc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, thì luùc aáy thaønh töïu ba nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, luùc aáy maïng chung sinh vaøo coõi Duïc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai hht coõi Duïc, ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, luùc aáy maïng chung sinh vaøo coõi Saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, luùc aáy maïng chung cuõng sinh vaøo coõi Saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Voâ saéc.

Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu hai nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, nghieäp Voâ hoïc khoâng heä thuoäc, luùc aáy maïng chung khoâng coù nôi sinh. Neáu caùc Thaùnh giaû sinh ôû coõi Saéc, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, thì thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, luùc aáy maïng chung sinh vaøo coõi Saéc. Neáu ñaõ ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Voâ saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp

heä thuoäc coõi Duïc, ba nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, luùc aáy maïng chung cuõng sinh vaøo coõi Saéc. Neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Voâ saéc, thì luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, hai nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi voâ saéc, nghieäp Hoïc khoâng heä thuoäc, luùc aáy thaønh töïu moät nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, moät nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, nghieäp Voâ hoïc khoâng heä thuoäc, luùc aáy maïng chung khoâng coù nôi sinh. Vì vaäy cho neân noùi thaønh töïu boán nghieäp thì ngöôøi aáy maïng chung, hoaëc laø sinh ôû coõi Duïc, hoaëc laø sinh vaøo coõi Saéc, hoaëc laø sinh ñeán coõi Voâ saéc, hoaëc laø khoâng coù nôi sinh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.